

Nyhetsbrev

nr. 9 oktober 2009

Den KlokeTegning

Verdifull BIM-øvelse

"Live"-demonstrasjonen på "Den Kloke Tegning"-konferansen av BIM gav de om lag 200 fremmøtte valuta for pengene. Det at to prosjekteringsteam arbeidet med den nye arbeidsformen underveis i konferansen parallelt med det øvrige programmet, gav et godt grunnlag for økt forståelse for hvor viktig selve prosessen er. Slik oppsummerer Trond Pettersen Valear, programkomite-leder og buildingSMART Norge-leder, erfaringene fra konferansen.

[Les mer](#)

buildingSMART i forsvarsboliger på Rena

Byggingen av nye forsvarsboliger basert på heltre i Rena sentrum. Forsvarsbygg er byggherre. I prosjektgjennomføringen benyttes det digitale verktøyet buildingSMART, melder bygg.no. Forsvarsbygg skal være en pådriver for å ta i bruk moderne og effektive arbeidsverktøy gjennom byggets samlede livsløp for å oppnå best mulig kost/nytte effekt. I dette prosjektet ønskes det å dra nytte av buildingSMART teknologien i produksjonen av komponentene og videre over i drifts- og vedlikeholdsfasen.

I dette nummeret:

Bransjerettede grupper opprettes	2
Build Hospital Live på vei til USA	2
Ny BIM-veiledning	3
Sjekk energibalansen	3
Dramatisk økning i bruk av BIM	4
Nyttig om BIM og buildingSMART	4
Vinner klar i mars	4

Nyhetsbrevet i ny drakt

Etter flere år i samme design, kan det være tid for fornyelse av sitt utseende. I samme åndedrag fornyer vi også redigeringen. Nyhetsbrevet denne gang er ikke så langt som de tidligere versjonene.

Noen liker den nye fremtoningen, andre ikke. Til lags åt alle kan man ikke gjøre. Det kjenner nok mange av leserne fra utøvelse av egen profesjon. Men, for alle del, kom gjerne med synspunkter!

Redaksjonen

Oppretter bransjerettede brukergrupper

Teknologiskiftet i byggebransjen har så langt vært sterkt preget av innovasjon i programva-
reindustrien og krav fra offentlige byggherrer. Krav til funksjo-
nalitet har i stor grad vært lite kartlagt, koordinert eller frem-
tredende. Nå skal det etableres bransjerettede brukergrupper/
-nettverk med det for øyet å identifisere faglige utfordringer i
forbindelse med bruken av BIM/buildingSMART. Representanter for alle de faglige
gruppene skal dessuten sammen utgjøre en nasjonal, overordnet
fellesgruppe (felles tverrfaglig gruppe) som vil kunne se på en over-
ordnet forretningsplattform ved innføring av BIM og buildingSMART i
byggenæringen.

Blant de som har etablert slike grupper er EBA og RIF, mens Norsk Teknologi og Boligprodusentenes Forening er eksempler på miljøer som er i gang med å etablere sine respektive grupper.

BuildHospital Live på vei til Washington

Oppfølgingen av "BuildHospital Live 2009" fra årets Bygg Reis Deg skal fortsette i Washington i forbindelse med den bærekraft-konferansen som AEC Ecobuild arrangerer i desember i år.

I den forbindelse:

- Info om BuildHospitalLive i Washington finner du [her](#).
- Referater fra Oslo-seansen, se [her](#)
- [Hjemmesiden](#) til bruker-nettverk
- Påmelding til bruker-nettverket [her](#)

Forener krefter for å styrke BIM

De to selskapene Tekla Corporation og Nemetschek AG er enige om å gjøre mest mulig ut av utvekslingen av konstruksjons- og prosjekteringsdata mellom deres programvarer og dessuten koordinere deres produkttilbud til spesielle kundegrupper, fremgår det av en pressemelding. Teklas fokus er å fremstille programvare som verktøy for BIM. Når de to selskapene forener krefter, ønsker de å benytte seg av åpne standarder, som f.eks IFC-standard. Likeledes ønsker de å dele sine erfaringer med slike formater i den hensikt å styrke BIM-bruken og den videre utvikling av BIM til å bli en standardprosess for byggenæringen.

[Les mer](#)

Lean-nettverk inviterer til møte om BIM og prosjektledelse

Nettverket Lean Construction NO (Nettverk prosjektbasert produksjon) inviterer til møte om "Prosjektering med fokus på BIM og prosjekteringsledelse". Møtet finner sted 25. november fra kl. 10.00 -15.00 på Fafo, Oslo.

[Les mer](#)

Var det noe du ikke fikk med deg fra Bygg Reis Deg når det gjelder BIM og buildingSMART?

Du kan få tilgang på presentasjoner fra bærekrafts- og buildingSMART konferansen på ByggReisDeg 2009 for sesjon B og C. Du kan se hvilke team som deltok på BuildHospitalLive 2009 Oslo. Du kan følge med på hva som skjer med BuildHospitalLive 2009 Washington DC. Du kan se hva buildingSMART Healthcare facility User Group som er under etablering tenker på.

Du finner alt sammen [her](#)

Sjekk energibalansen

Ved hjelp av energiberegningsprogrammet Ecodesigner kan arkitekten ta grønne valg i designfasen. Graphisoft lanserer nå et tillegg til hovedmodellen Archicad som går under navnet Ecodesigner.

Ecodesigner henter ut tall fra hovedmodellen og kan beregne energiforbruket i et bygg, forklarer BIM-konsulent Terje Larssen (bilde) i Graphisoft til bygg.no. 80 prosent av beslutningene som påvirker energiforbruket i en bygning blir gjort tidlig i designfasen.

[Les mer](#)

IFC-formatet nyttig for Mikado House

I Arkitema har man brukt IKT i prosjekteringen siden 1980-tallet, men i løpet av de siste par år er utviklingen gått raskt. Her forteller prosjektleder Eigil Nybo om hvordan IFC medvirket til et godt samarbeid med ingeniøren da Mikado House skulle prosjekteres.

Ny, amerikansk BIM-veiledning

Ved Computer Integrated Construction Research Program, Penn State University i USA, er et utviklet en veiledning for bruk av BIM. Den kan være verd å kikke litt nærmere på i forbindelse med videreutviklingen av egne BIM-manualer/BIM-veiledninger.

Du kan laste den ned [her](#).

BIM på RIFs høstmøte

RIFs høstmøte 2009 arrangeres på Holmenkollen Park Hotell Rica i Oslo 11. og 12. november. Dag 1 blir det blant annet innlegg ved den nye kommunal- og regionalministeren Liv Signe Navarsete, adm. dir i Statsbygg Øivind Christoffersen, Bjørn-Erik Øye fra Prognosesenteret og tidligere statsminister Kåre Willoch. Dag 2 starter med BIM (Bygningsinformasjonsmodeller) som etterfølges av en paneldebatt om hvordan rådgivernes verdiskapning kommuniseres.

3D-modell og BIM, hva med tegninger?

Nå som 3D og BIM begynner å bli vanlig i prosjekter hører jeg eksempler på at entreprenør ikke får målsatte arbeistegninger... Entreprenør har selvfølgelig fortsatt behov for arbeistegninger selv om noen kan droppes. Hva i alle dager er dette? Hva trengs av tegninger nå som 3D-modeller og BIM begynner å bli vanlig i alle prosjek-

ter? Vi får innsikt i entreprenørs hverdag samt rådgivers tanker.

- *Seminar i regi av BA-nettverket 21. januar 2010, se mer informasjon [her](#)*

Build London Live

Build London Live er en internasjonal design- og samarbeidskonkurranse. Arrangøren inviterer team til å bruke 48 timer på å gå fra behov og ønskemål til detaljert designforslag. Begivenheten går av stabelen fra 15.-17. desember med premiedryss 18. desember. Det er nå åpnet for påmelding.

[Les mer](#)

Styret i buildingSMARTNorge**Leder**

Trond Valeur, Skanska

Nestleder

Øivind Rooth, Statens bygningstekniske etat

Øvrige styremedlemmer:

Bjørne Grimsrud, Statsbygg

Kaare Kleven, Sweco AS

Bjørn Stangeland, DDS

Per Jæger, Boligprodusentenes Forening

Sigurd Wirstad, Forsvarsbygg

Vararepresentanter

Jacob Mehus, Standard Norge

Arne Skjelle, Byggevareindustriens landsforening

Adresse og sekretariat

BuildingSMART Norge

co Skanska Norge

Postboks 1175 Sentrum

0107 Oslo

Sekretariat:

Skanskaansatt Jorun Tronsrud,

jorun.tronsrud@skanska.no**Nasjonalmuseums-vinner klar i mars 2010**

Vinneren av plan- og designkonkurransen for Nasjonalmuseet på Vestbanen i Oslo skal være klare i mars neste år. Det kom inn 237 bidrag, og seks gikk videre.. Arkitektene bak finalistbidragene blir fortsatt ikke offentliggjort. Også denne fasen av konkurransen skal gjennomføres i full anonymitet slik regelverket krever. Nasjonalmuseums-konkurransen er en av de første konkurransene der Statsbygg ikke har krevet en fysisk modell. Nå er det digitale modeller som gjelder! I konkurransen er det krav om at tilbudene blir levert med BIM - digitale bygningsinformasjonsmodeller.

[Les mer](#)**Månedens påminnelse:****Dramatisk økning i bruk av BIM**

Den siste McGraw-Hill Construction Smart Market Report fra USA er nå tilgjengelig. Rapporten "The Business Value of BIM" viser en dramatisk økning i antall personer som bruker BIM og de fordelene de opplever.

[Les mer](#)

Nyttig om BIM og buildingSMART

Statsbyggs BIM-manual

Statsbygg har lansert en ny versjon av sin BIM-manual. Den bygger på erfaringene fra den første utgaven, og de konkrete tilbakemeldingene Statsbygg fikk i den forbindelse.

[Les mer](#)**Wikipedia-side om BIM**

På wikipedia-siden om BIM finnes en lang rekke informasjoner om modelleringen og modeller – sammen med et diskusjonsforum.

[Les mer](#)**Webblogg med buildingSMART-temaer**

En rekke SINTEF-folk knyttet til ulike buildingSMART-aktiviteter har etablert en webblogg. Her er synspunkter, kommentarer, nyheter osv. – alt med tilknytning til ett eller annet aspekt av buildingSMART.

[Les mer](#)**Utdanningstilbud i buildingSMART!**

På www.buildingsmart.no finner du en oppdatert oversikt over utdanningsinstitusjonenes tilbud om BIM og buildingSMART.